

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Миценка Валерія Івановича
на тему «Трансформація глобальних ланцюгів вартості в умовах викликів
економічного розвитку»
за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство
і міжнародні економічні відносини**

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок з науковою тематикою

Для сучасного глобального економічного розвитку притаманна визначальна роль глибоко інтегрованих та взаємозалежних мереж ланцюгів створення вартості (GVC), що обумовлює структурні зрушення економіки на глобальному, регіональному, національному, галузевому та фірмовому рівнях.

Турбулентність та ризики сучасного глобального світу формують виклики подальшого економічного розвитку – глобальна фінансова криза 2008 р. (GFC), торговельне напруження між світовими лідерами, пандемія COVID-19 та війна РФ проти України спричинили значне скорочення світової торгівлі, зміну структури експорту, порушення логістики та виробничих процесів у GVC. Міжнародне виробництво внаслідок технологічних змін, зумовлених еволюцією економіки, орієнтованої на технології, а також взаємодією між державною політикою та тенденціями сталого розвитку, сьогодні зазнає кардинальних трансформацій. Великі багатонаціональні компанії (БНК), використовуючи прогрес у транспортних і комунікаційних технологіях, включають офшоринг та аутсорсинг як ключові частини своїх глобальних стратегій разом зі збільшенням прямих іноземних інвестицій (ПІІ) та внутрішньофірмової міжнародної торгівлі.

У цьому контексті особливої актуальності для економічної науки та практики набуває дослідження трансформаційних процесів, які відбуваються в управлінні глобальними ланцюгами вартості під впливом викликів економічного розвитку. Це визначає актуальність і практичну значущість теми дослідження.

Актуальність дослідження підсилюється тим, що дана робота виконана у рамках науково-дослідницької теми «Глобальні ланцюги вартості у системі викликів сталого розвитку» (номер державної реєстрації – 0124U000028), у рамках якої автором запропоновано методологічні основи дослідження трансформації глобальних ланцюгів вартості в умовах викликів економічного розвитку.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження

Метою дисертації є обґрунтування теоретико-методологічних засад та розробка практичного інструментарію дослідження трансформацій глобальних ланцюгів вартості в умовах викликів економічного розвитку, а також надання рекомендацій щодо підвищення ефективності залучення України до глобальних ланцюгів вартості.

Відповідно до мети дослідження було поставлено і вирішено такі завдання:

- систематизовано етапи еволюції теорій та концепції дослідження глобальних ланцюгів вартості;
- узагальнено напрями формування концепції дослідження управління ланцюгами вартості;
- визначено вплив глобальних ланцюгів створення вартості на архітектуру глобальної економіки;
- систематизовано підходи до аналізу структури і динаміки функціонування глобальних ланцюгів вартості;
- узагальнено зміни, що відбуваються у фрагментації виробничого процесу глобальних ланцюгів вартості;
- визначено роль багатонаціональних підприємств у формуванні глобальних ланцюгів створення вартості;
- систематизовано сучасні геополітичні та економічні виклики розвитку глобальних ланцюгів вартості;
- здійснено оцінку вразливості GVC до геополітичних та економічних ризиків;
- досліджено вплив викликів забезпечення глобальних ланцюгів вартості енергетичними ресурсами;
- визначено перспективи реконфігурації глобальних ланцюгів вартості та розроблено методологічний апарат дослідження резильєнтності глобальних ланцюгів вартості;
- сформовано фрейм концепції зеленого переходу у стратегіях розвитку глобальних ланцюгів вартості;
- узагальнено систему драйверів сталих трансформацій у стратегіях розвитку глобальних ланцюгів вартості;

- визначено ступінь залучення України до глобальних ланцюгів вартості;
- здійснено компаративний аналіз інтеграції України та країн ЄС у глобальні ланцюги вартості;
- розроблено механізм інтеграції української промисловості у глобальні ланцюги вартості;
- розроблено модель залежності економічного зростання України від її участі у міжнародних виробничих мережах;
- визначено пріоритети співпраці України з країнами ЄС в умовах мережевізації глобальної економіки.

Методи дослідження базуються на загальнонаукових засадах і фундаментальних положеннях економічної теорії, теорій глобалізації, міжнародної інтеграції, теорій та концепцій глобальних ланцюгів вартості. Фундаментальну основу дослідження становлять категорійний апарат, історико-логічний і системний підходи до аналізу економічних явищ і процесів у контексті глобального економічного розвитку. Для вирішення поставлених у роботі завдань застосовано: діалектичний метод наукового пізнання, методи наукової абстракції, аналізу і синтезу (для розробки методологічних основ дослідження трансформації глобальних ланцюгів вартості в умовах викликів економічного розвитку, визначення генезису теорій та концепцій дослідження глобальних ланцюгів вартості за логіко-еволюційним підходом, розробки алгоритму впровадження зелених та цифрових трансформацій); системного узагальнення (для розробки структурної моделі впливу трансформацій, які відбуваються у моделях організації виробництва та обслуговування глобальних ланцюгів вартості, на архітектуру глобальної економіки, для систематизації підходів до аналізу структури і динаміки функціонування глобальних ланцюгів вартості, для систематизації основних викликів розвитку глобальних ланцюгів вартості, для узагальнення підходів до формування стратегії енергетичного переходу у глобальних ланцюгах вартості, для визначення ключових викликів зеленого та цифрового переходу, для визначення ключових пріоритетів стратегії зеленої трансформації глобальних ланцюгів вартості, для розробки механізмів інтеграції української промисловості у глобальні ланцюги вартості); порівняльного аналізу (для проведення компаративного аналізу інтеграції України та країн ЄС у глобальні ланцюги вартості, на основі якого було визначено формат залучення України до глобальних ланцюгів вартості), статистичного аналізу (для визначення ступеня залучення України до глобальних ланцюгів вартості); експертних опитувань (для визначення ключових пріоритетів цифрової трансформації глобальних ланцюгів вартості); методи економіко-математичного аналізу та моделювання (для розробки моделі залежності економічного зростання України від її участі у міжнародних виробничих мережах, для оцінки

вразливості ланцюгів GVC до ризиків міжнародної торгівлі, для визначення перспектив реконфігурації глобальних ланцюгів вартості).

Інформаційною базою дослідження є: закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, матеріали Державної служби статистики України, аналітичні матеріали і нормативні документи комісій ООН, зокрема ЮНКТАД, Світового банку, Світової організації торгівлі, Організації економічного співробітництва та розвитку, Європейського Союзу тощо.

Об'єктом дослідження є трансформаційні процеси, які відбуваються у глобальних ланцюгах вартості в умовах викликів економічного розвитку.

Предметом дослідження є умови, чинники та тренди трансформацій глобальних ланцюгів вартості в умовах викликів економічного розвитку.

Наукова новизна одержаних результатів

Основні положення дисертаційної роботи, що визначають її наукову новизну, полягають у такому:

уперше:

– запропоновано методологічні основи дослідження трансформації глобальних ланцюгів вартості в умовах викликів економічного розвитку, в межах яких виділено такі етапи: визначення напрямів впливу глобальних ланцюгів створення вартості на архітектуру глобальної економіки; вибір методів аналізу структури і динаміки функціонування глобальних ланцюгів вартості; систематизація сучасних викликів розвитку глобальних ланцюгів вартості; здійснення оцінки вразливості глобальних ланцюгів вартості до глобальних викликів, дослідження впливу глобальних викликів на архітектуру та стратегію функціонування глобальних ланцюгів вартості; систематизація напрямів трансформацій глобальних ланцюгів вартості;

– визначено генезис теорій та концепцій дослідження глобальних ланцюгів вартості за логіко-еволюційним підходом, який ілюструє позицію автора щодо формування підвалин теорій та концепцій дослідження глобальних ланцюгів вартості у поєднанні концепцій і теорій цінності та доданої вартості (теорії доданої вартості, теорії граничної продуктивності, концепції «цінності»), концепцій дослідження природи процесу створення вартості (концепції «filière», концепції ланцюга створення вартості, концепції потоку вартості), концепцій і теорій мотивів прямих іноземних інвестицій (теорії ринкової влади, теорії транзакційних витрат, теорії інтерналізації, таксономії мотивів ПІІ та OLI-парадигми, моделі капіталу знань, теорій мережевих відносини у міжнародному бізнесі). Модель генезису передбачає, що основні концепції дослідження процесу управління ланцюгами вартості формуються за напрямками досліджень

управління процесом створення доданої вартості, дослідження відносин всередині глобальних ланцюгів вартості, дослідження мережевих відносин;

– *розроблено структурну модель впливу трансформацій, які відбуваються у моделях організації виробництва та обслуговування глобальних ланцюгів вартості, на архітектуру глобальної економіки.* Зазначена модель враховує дуальний характер впливу на багатонаціональні підприємства та країни їх базування (оптимізація витрат і доступу до ресурсів у ланцюгах постачання, оптимізація та масштабування збуту vs підвищення ризиків локалізації та офшорингу); малі та середні підприємства в країнах базування та країнах офшорингу (інтеграція до світових ринків vs посилення конкуренції з боку великих компаній з більшою ринковою владою); країни, що приймають прямі іноземні інвестиції (передача технологій та знань, приплив ПІІ, модернізація людського капіталу, зростання попиту на робочу силу, розширення можливостей для експорту vs можливе уповільнення економічного росту – пастка середнього доходу, зростання нерівності доходів всередині країни та втрат вразливих категорій населення); а також підвищення продуктивності, гнучкості та можливостей для сталого економічного зростання глобальних ланцюгів вартості через синергію конкурентних переваг їх окремих ланок; спеціалізацію всередині глобальних ланцюгів вартості, модернізацію глобальних ланцюгів вартості, стратегію аутсорсингу та офшорингу;

удосконалено:

– *систематизацію основних викликів розвитку глобальних ланцюгів вартості* (до яких пропонувано відносити загострення міждержавних конфліктів, геоекономічну конфронтацію, торговельні суперечки і конфлікти, торговельні війни між основними гравцями на глобальних ринках, зростання торговельних витрат і невизначеності торговельної політики, зменшення різниці в оплаті праці між розвиненими економіками та країнами, що розвиваються, глобальні економічні кризи, провал політики пом'якшення зміни клімату, екстремальні погодні умови, криза забезпеченості природними ресурсами, поширення інфекційних захворювань, технологічний прогрес у сферах автоматизації та штучного інтелекту) та визначення перспектив реконфігурації глобальних ланцюгів вартості у відповідь на зростання вразливості (політика імпортозаміщення, зростання регіоналізації ланцюгів постачання, географічна диверсифікація ланцюгів постачання, реконфігурація забезпечення глобальних ланцюгів вартості енергетичними ресурсами в напрямі формування нових торговельних альянсів і партнерств у секторі постачання енергоресурсів та переходу на використання відновлюваних джерел енергії, інтенсифікація цифрового переходу в управлінні бізнес-процесами);

– *узагальнення системи драйверів сталих трансформацій у стратегіях розвитку глобальних ланцюгів вартості, що включає визначення ключових викликів зеленого та цифрового переходу в управлінні глобальними ланцюгами вартості (недостатній розвиток цифрової інфраструктури, брак навичок використання цифрових технологій, низький рівень компетентностей у сфері кібербезпеки, ризики захисту хмарних сервісів, брак стандартизації, недосконала регуляторна політика, низький рівень цифрової корпоративної культури, проблеми інтеграції та взаємодії між різними учасниками глобального ланцюга створення вартості), ключових пріоритетів стратегії зеленої та цифрової трансформації глобальних ланцюгів вартості (декарбонізація та підвищення енергоефективності, перехід до циркулярної моделі виробництва, інтегрована цифровізація бізнес-процесів, впровадження технологій автоматизації, роботизації та штучного інтелекту, розвиток сталих ланцюгів постачання, зниження вразливості та управління ризиками, інтеграція ESG-стандартів у політику глобальних ланцюгів вартості, підтримка інновацій та розвиток людського потенціалу) і алгоритму впровадження зелених та цифрових трансформацій (який включає такі етапи: діагностику та оцінку поточного стану; формування стратегічного бачення та цілей трансформації; моделювання майбутньої архітектури глобального ланцюга вартості; оцінка внутрішнього потенціалу впровадження змін у всіх учасників глобального ланцюга вартості; вибір механізмів залучення зовнішніх ресурсів; впровадження технологічних рішень; управління ризиками; розвиток компетенцій персоналу; моніторинг, оцінка ефективності та коригування; комунікації та інтеграція в глобальні стандарти);*

– *концепцію зеленого переходу глобальних ланцюгів вартості, що включає такі драйвери: – інституційні: впровадження національних стандартів сталості бізнесу; впровадження вуглецевих податків; впровадження або зміни у національному законодавстві про довкілля; впровадження екологічних положень у торговельних угодах; міжнародні екологічні угоди; – ринкові: зміни в екологічних уподобаннях серед споживачів або професійних користувачів на наявних ринках; зміщення ринкового попиту до зелених провідних ринків; – технологічні – нові зелені технології у виробництві; цифрові технології для мінімізації відходів, споживання енергії, забезпечення відстеження викидів. Реалізація концепції передбачається внутрішніми суб'єктами ланцюга (провідні фірми: покупці та виробники; постачальники) та зовнішніми (національні / місцеві органи влади; неурядові організації; організації громадянського суспільства). До основних типів інновацій у стратегіях зеленого переходу пропонувано відносити: екологічні інновації в бізнес-процесах (заміна джерел енергії, енергоємних матеріалів, дефіцитних природних ресурсів, токсичних*

речовин; зменшення відходів виробничого процесу; зменшення споживання енергії; оптимізація потоку матеріалів); екологічні інновації продуктів (нові дизайни, що замінюють екологічно шкідливі компоненти; проектування перероблених продуктів; проектування для довговічності; заміна повністю екологічно шкідливого продукту; переробка; повторне використання відходів); екологічні організаційні інновації (ощадливе виробництво; управління зеленим ланцюгом постачання);

отримали подальший розвиток:

– *визначення формату залучення України до глобальних ланцюгів вартості*, а саме висновок, отриманий на основі проведеного компаративного аналізу інтеграції України та країн ЄС у глобальні ланцюги вартості, про зниження рівня зворотної участі вітчизняних підприємств у глобальних ланцюгах вартості та підвищення рівня прямої участі, що вказує на локалізацію країни на початкових етапах глобального ланцюга вартості;

– *механізм інтеграції української промисловості у глобальні ланцюги вартості*, що включає підходи до формування механізму (структурний, інституційний, інноваційний, інвестиційний та системний); основні детермінанти визначення ефективності участі країни у глобальних ланцюгах вартості (обсяг іноземної валової доданої вартості в експорті України та вміст національної валової доданої вартості в експорті країни), а також важелі стимулювання ефективності інтеграції вітчизняного бізнесу до глобальних ланцюгів вартості (економічні – інвестиційні стимули, податкові преференції, експортно-кредитна підтримка; правові – гармонізація стандартів з міжнародними вимогами, захист прав інвесторів та інтелектуальної власності; регуляторна підтримка експортерів; та організаційні важелі – розвиток промислових кластерів, інтеграція малих і середніх підприємств до виробничих мереж багатонаціональних корпорацій, підтримка трансформації товарної структури експорту у напрямі збільшення частки продукції з високою доданою вартістю);

– *модель залежності економічного зростання України від її участі у міжнародних виробничих мережах*, яка дала змогу встановити тісну залежність між динамікою ВВП та валового експорту, наявність оберненої залежності між показниками економічного розвитку країни та часткою іноземної доданої вартості в експорті, особливо у сировинних галузях, тоді як участь іноземних виробників у технологічно складних сегментах внутрішнього виробництва здатна сприяти підвищенню ВВП на одного мешканця країни. Отримані залежності дали можливість зробити висновок про необхідність якісних змін в інтеграції України до глобальних ланцюгів вартості, насамперед через розвиток переробних та високотехнологічних секторів, збільшення національної доданої

вартості в експорті та зниження залежності від сировинних сегментів міжнародного поділу праці;

– методологічний апарат дослідження резильєнтності глобальних ланцюгів вартості, а саме запропоновано визначення поняття «резильєнтності глобальних ланцюгів вартості», що трактується як комплексна здатність глобального розсердженого ланцюга послідовно взаємопов'язаних видів діяльності зі створення доданої вартості до абсорбції зовнішніх криз, динамічної адаптації та трансформації у відповідь на них за умови збереження та відновлення своєї продуктивності праці; алгоритм методики визначення резильєнтності GVC, який передбачає такі кроки: визначення кризових та посткризових періодів дослідження резильєнтності, розрахунок Темпів зростання індексу форвардної агломерації та Темпів зростання індексу зворотної агломерації за певну кількість кризових та посткризових періодів; встановлення наявності зв'язку між зміною конфігурації GVC та збереженням / зростанням продуктивності праці; інтерпретація отриманих результатів щодо типу резильєнтності залежно від інтервалів значень показників Темпів зростання індексів форвардної та зворотної агломерації; типову матрицю визначення типу резильєнтності GVC. Апробація авторської методики на прикладі 63 країн світу дала змогу зробити висновок про зв'язок між ефективним управлінням резильєнтністю та поєднанням стратегій превенції, адаптації, відновлення та довгострокової трансформації, що має реалізовуватися як на рівні бізнесу, так і через державну економічну політику, а також про потенціал глобальних ланцюгів вартості до формування комплексної резильєнтності у відповідь на зростаючі виклики зовнішнього середовища.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, що містяться у дисертації

Наукові положення, висновки і рекомендації, які виносяться на захист, обґрунтовані на належному рівні, опубліковані в наукових періодичних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, періодичних наукових фахових виданнях, монографіях, апробовані на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Про належний ступінь теоретичної обґрунтованості та достовірності наукових результатів, що є у дисертації, свідчить інформаційна база і методи дослідження.

Практичне значення отриманих результатів

Результати дисертації впроваджено у діяльності суб'єктів економіки на усіх рівнях: загальнодержавному, регіональному, місцевому, що свідчить про цінність даного дослідження для реального сектора економіки України (10

довідок про впровадження результатів). Зокрема: Інститут економіки промисловості (довідка № 127/95 від 15.04.2024); Спілка підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України (довідка № 158/1 від 01.09.2025р.); Кіровоградська обласна військова адміністрація (довідка № 01-25/50/0.2 від 04.12.2025); Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата (довідка № 1101-3/25/319.1 від 15.10.2025); ПАТ «НВП «Радій» м. Кропивницький (акт впровадження від 10.06.2025); Resilux – Бельгійська транснаціональна компанія (акт № 184 від 12.11.2025); ПрАТ «Фірма «Нафтогазбуд», Львів (акт № 141/01 від 04.08.2025); Київська обласна торгово-промислова палата, м. Біла Церква (акт впровадження від 04.09.2025); ПрАТ «Азот», м. Черкаси (акт № 803-1-01/8 від 08.12.2025); Львівська обласна державна адміністрація (довідка № 1-51/343 від 21.08.2025).

Повнота викладення результатів дисертації в опублікованих роботах та особистий внесок у них автора

Всі результати, викладені в дисертаційній роботі, одержані здобувачем самостійно і знайшли відображення в наукових публікаціях автора. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті положення, ідеї та висновки, які є результатом самостійної роботи здобувача.

Основні наукові положення і результати дисертації опубліковано в 38 наукових публікаціях загальним обсягом 44,02 д. а., з яких особисто автору належить 24,22 д. а., у тому числі 2 монографії у співавторстві, з яких особисто автору належить 6,5 д. а., 3 статті у наукових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз (загальним обсягом 2,98 д. а., з яких особисто автору належить 0,56 д. а.), 20 статей у наукових фахових виданнях (загальним обсягом 17,87 д. а., з яких особисто автору належить 14,78 д. а.), 1 стаття у наукових періодичних виданнях інших держав, 12 публікацій апробаційного характеру.

Перелік публікацій із зазначенням особистого внеску здобувача:

Монографії:

1. Миценко В., Підоричева І. Стратегічне партнерство України та ЄС у сфері досліджень та інновацій в умовах війни та під час повоєнного відновлення. *Від кризи до зростання: уроки ЄС для промислового відновлення України: колективна монографія / за ред. В. А. Омеляненка. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2024. С. 10–28. URL: https://iie.org.ua/wp-content/uploads/application/pdf/mono-iie-2_compressed.pdf (0,98 д. а. / 0,4 д. а.).* *Особистий внесок автора: розглянуто напрями розширення стратегічного партнерства між Україною та ЄС у сучасних і повоєнних умовах.*

2. Mytsenko V. Chapter 3. Peculiarities of the Formation of Global Value Chains in the Context of Deepening Integration Processes. Chapter 4. Ukraine`s Participation in Global Production Networks and the Process of European Integration. *Geo-economic role of Ukraine`s Foreign Trade and Mechanism of its Implementation in the Conditions of European Integration: Monograph* / I. M. Mytsenko, I. H. Babets, V. I. Mytsenko, O. M. Sokolovska. Кropyvnytskyi, CUNTU, Polygraph-Service, 2025. 336 p. С. 109–223 (18,30 д. а. / 6,10 д. а.). *Особистий внесок автора: розглянуто особливості формування глобальних ланцюгів вартості в умовах поглиблення інтеграційних процесів та участь України у глобальних виробничих мережах у процесі євроінтеграції.*

Публікації у наукових виданнях України, закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus:

3. Investment security models in mergers and acquisition agreements for international corporations / I. Mytsenko, V. Mytsenko, L. Synytsia, L. Romaniuk, T. Reshytko. *Journal of Security and Sustainability Issues. International Entrepreneurial Perspectives and Innovative Outcomes*. 2019. Vol. 9, № 1. P. 185–198. DOI: 10.9770/jssi.2019.9.1(14) (0,91 д. а. / 0,18 д. а.). *Особистий внесок автора: досліджено роль інтеграції шляхом злиттів та поглинань як одного із факторів зростання ринкової сили для міжнародних корпорацій (Scopus).*

4. Managing the intellectual potential of global value chains in the context of digitalization challenges / M. Oryekhov, D. Zelinska, V. Hirdvainis, V. Yatsenko, V. Mytsenko. *Business Management*. 2024. Vol. 34, № 1. P. 100–103. DOI: 10.58861/tae.bm.2024.1.06. URL: (0,76 д. а. / 0,15 д. а.) *Особистий внесок автора: розглянуто основні проблеми цифровізації під час управління інтелектуальним потенціалом підприємств (Scopus).*

5. The Impact of Ukraine`s Involvement in Global Value Chains on the Development of the Processing Industry / V. Mytsenko, I. Babets, I. Mytsenko., M. Fleychuk, M. Dorosh-Kizym. *Management and Production Engineering Review*. 2024. Vol. 15, № 2. P. 99–111. DOI: 10.24425/mper.2024.151134 (1,31 д. а. / 0,23 д. а.) *Особистий внесок автора: зроблено оцінку залежності основних показників розвитку переробної промисловості від ступеня інтеграції її галузей у глобальні цінні мережі (Scopus та Web of Science Core Collection).*

Статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України:

6. Mytsenko V., Babets I., Mytsenko I. Foreign direct investment: structural changes and impact on Ukraine`s economic security. *Journal of European Economy*. 2020. Vol. 19, № 2. С. 299–315. DOI: 10.35774/jee2020.02.299 (0,9 д. а. / 0,3 д. а.). *Особистий внесок автора: зроблено оцінку рівня інвестиційної безпеки України*

протягом 2006–2018 рр. та визначено найбільш впливові фактори інвестиційної безпеки країни.

7. Миценко В. Чинники стимулювання розвитку високотехнологічних індустрій національної економіки України. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2022. № 6. Т. 2. С. 243–250. DOI: 10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-41 (0,95 д. а.).

8. Миценко В. І. Перспективи залучення промисловості України у глобальні ланцюги доданої вартості та їх вплив на економічне зростання. *Економічний вісник Донбасу*. 2022. № 3(69). С. 31–35. DOI: 10.12958/1817-3772-2022-3(69)-31-35 (0,56 д. а.).

9. Миценко В. І. Оцінювання потенціалу та перспективи розвитку високо- і середньо-високотехнологічних видів промислової діяльності України. *Управління економікою: теорія і практика. Чумаченківські читання*. 2022. С. 120–136. DOI: 10.37405/2221-1187.2022.120-136 (0,77 д. а.).

10. Миценко В. І. Систематизація теоретичних підходів до поняття «глобальні ланцюги створення вартості». *Галицький економічний вісник*. 2023. Вип. № 1(80). С. 144–153. DOI: 10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.01.144 (0,87 д. а.).

11. Миценко В. І. Цифрові трансформації глобальних ланцюгів створення вартості. *Економіка і організація управління*. 2023. Вип. № 2(50). С. 106–115. DOI: 10.31558/2307-2318.2023.2.10 (0,89 д. а.).

12. Миценко В. І. Роль глобальних ланцюгів створення вартості для економічного розвитку країн. *Збірник наукових праць «Вчені записки»*. 2023. Вип. 32(3). С. 79–89. DOI: 10.33111/vz_kneu.32.23.03.07.052.058 (0,87 д. а.).

13. Миценко В. І. Природа генезису концепції глобальних ланцюгів створення вартості. *Економіка і організація управління*. 2024. Вип. № 1(53). С. 153–171. DOI: 10.31558/2307-2318.2024.1.16 (1,4 д. а.).

14. Миценко В., Церковнюк К. Аналітичні підходи до дослідження конфігурації ланцюгів створення вартості. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2024. Т. 332, № 4. С. 162–170. DOI: 10.31891/2307-5740-2024-332-24 (1,02 д. а. / 0,7 д. а.). *Особистий внесок автора: узагальнено процес генезису концепції глобальних ланцюгів створення вартості.*

15. Миценко В. Тенденції розвитку глобальних ланцюгів створення вартості галузі напівпровідників. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-64-158 (0,69 д. а.).

16. Миценко І. М., Бабець І. Г., Миценко В. І. Вплив зовнішньої торгівлі високотехнологічними товарами на економічне зростання України. *Економіка і організація управління*. 2024. Вип. № 2. С. 17–28. DOI: 10.31558/2307-2318.2024.2.2 (0,86 д. а. / 0,23 д. а.). *Особистий внесок автора: досліджено*

динаміку експорту, імпорту та сальдо зовнішньої торгівлі України високотехнологічною продукцією.

17. Миценко В. І., Ульяненко Д. В. Концепія глобальних ланцюгів доданої вартості у фреймах сталого розвитку. *Економіка і організація управління*. 2024. Вип. № 3(55). С. 80–93. DOI: 10.31558/2307-2318.2024.3 (1,12 д. а. / 0,55 д. а.). *Особистий внесок автора: узагальнено існуючі теоретичні підходи до формування концепції глобальних ланцюгів доданої вартості у термінах сталого розвитку.*

18. Миценко В. І. The Impact of Ukraine's Participation in Global Value Chains on the Competitiveness of the National Economy. *Економічний вісник Донбасу*. 2024. Вип. № 4(78). С. 39–48. DOI: 10.12958/1817-3772-2024-4(78)-39-48 (1,14 д. а.).

19. Global value chains and their impact on Ukraine's agro-industrial complex / V. Mytsenko, I. Babets, I. Mytsenko, O. Sokolovska, D. Nasypaiko. *Економіка АПК*. 2024. Вип. 31(4). С. 33–43. DOI: 10.32317/ekon.apk/4.2024.33 (1,22 д. а. / 0,25 д. а.). *Особистий внесок автора: досліджено ключові показники соціально-економічного розвитку України за 2011–2023 рр.*

20. Миценко В. І. Оцінка вразливості глобальних ланцюгів вартості до глобальних економічних ризиків. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2025. Т. 346, № 5. С. 506–513. DOI: 10.31891/2307-5740-2025-346-5-73 (0,76 д. а.).

21. Миценко В. І. Геополітична криза та виклики забезпечення глобальних ланцюгів вартості енергетичними ресурсами. *Регіональна економіка*. 2025. № 3. С. 154–166. DOI: 10.36818/1562-0905-2025-3-14. (1,14 д. а.).

22. Миценко В. І. Глобальні ланцюги створення вартості у високотехнологічних і аграрних секторах: цифрова трансформація й виклики економічної безпеки України. *Економічний простір*. 2025. Вип. № 207. С. 327–331. DOI: 10.30838/EP.207.327-331 (0,60 д. а.).

23. Миценко В. І. Методологічні засади дослідження резильєнтності глобальних ланцюгів вартості. *Економіка і організація управління*. 2025. № 3(59). 2025. С. 176–187. DOI: 10.31558/2307-2318.2025.3.15 (0,70 д. а.).

24. Миценко В. І. Напрями інтеграції України до глобальних ланцюгів створення вартості. *Інноваційна економіка*. 2025. Вип. № 4. С. 5–11. DOI: 10.37332/ (0,61 д. а.).

25. Миценко В. І. Цифрові трансформації у сталих стратегіях розвитку глобальних ланцюгів вартості. *Вісник Маріупольського державного університету*. 2025. № 30. С. 14–24. URL: <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/economics/article/view/458> (0,80 д. а.).

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав із напрямку, з якого підготовлено дисертацію:

26. The impact of digital transformation on perspectives of sustainable green economy development / L. Gusarova, L. Tiesheva, O. Chumak, V. Mytsenko, N. Kovalchuk, O. Riabchyn. *Grassroots Journal of Natural Resources*. 2025. Vol. 8, № 2. P. 213–235. DOI: 10.33002/nr2581.6853.080211 (1,68 д. а. / 0,27 д. а.)
Особистий внесок автора: розробка та дизайн методології дослідження, аналіз та інтерпретація даних, критичний перегляд результатів дослідження зв'язків між «зеленою» трансформацією ГЛВ та цифрових переходом у стратегії їх діяльності.

Публікації за матеріалами конференцій:

27. Mytsenko V. Competition from the Perspective of Global Value Chains. *Україна на шляху соціально-економічних перетворень в умовах глобалізації: матеріали XVIII міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 18 квітня 2019 р.)*. Кропивницький, 2019. Вип. 18. С. 11–14 (0,17 д. а.).

28. Mytsenko V. The Role of Service Sector in Global Value Chains. *Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 31 березня 2023 р.)*. Тернопіль, 2023. С. 80–82. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/40840> (0,27 д. а.).

29. Миценко В. І. Передумови виникнення концепції глобальних ланцюгів створення вартості. *Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання: праці XXII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Вінниця, 2 груд. 2022 р.)*. Т. 1. Вінниця, 2022. С. 166–168 URL: <https://drive.google.com/file/d/11VSQ40y2hrMLDkFi7qqvIEFaSoR49Vz/view?usp=sharing> (0,15 д. а.).

30. Миценко В. І. Вплив пандемії COVID-19 на глобальні ланцюги створення вартості: нова промислова революція. *Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці: праці XXIII Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Вінниця, 21 квіт. 2023 р.)*. Вінниця, 2023. С. 29–30 URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1FjzS4SPzX8HWrWaT4JkeVKU2fLnTx7c8> (0,15 д. а.).

31. Миценко В. І. Нова промислова революція: роль високотехнологічних індустрій у трансформації світової економіки. *Пріоритети розвитку фінансів, менеджменту та маркетингу: традиції, моделі, перспективи: матеріали тез доповідей X Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 25 травня*

2023 р.). Київ, 2023. С. 30–32. URL: <https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/tezi-dopov-dey-x-m-zhnarodno-naukovo-praktichno-konferents-pr-oriteti-rozvitku-f-nans-v-menedzhmentu-ta-marketingu-25-travnya-2023-r.pdf> (0,15 д.а.).

32. Миценко В. І. Вплив діджиталізації на розвиток глобальних ланцюгів створення вартості. *Національні економіки в умовах новітніх глобальних викликів*: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Харків, 1–28 лютого 2023 р.). Харків, 2023. С. 122–124. URL: <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/download/3126/2966/7346> (0,15 д.а.).

33. Миценко В. І. Місце глобальних ланцюгів створення вартості у концепції глобального сталого розвитку. *Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі*: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 21 квітня 2023 р.). Чернігів, 2023. С. 289–290. URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/06/zbirnyk-gotovyj-13.06.pdf> (0,17 д. а.).

34. Миценко В. І., Ульяненко Д. В. Концепція 3R у «зелених» патернах ланцюгів. *Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці*: праці XXV Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих вчених (м. Вінниця, 02 квітня 2025 р.). Вінниця. Т. 2. 2025. С. 44–48. (0,24 д. а. / 0,14 д. а.). *Особистий внесок автора: досліджено підходи до розвитку концепції 3R.*

35. Mytsenko V. Global Value Chains and International Competitiveness. *Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 12 груд. 2024 р.), Кропивницький, 2024. С. 206–208 (0,14 д. а.).

36. Mytsenko V. Global Value Chains as a Basis for Creating Production Networks. *Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем*: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 8 груд. 2023 р.), Кропивницький, 2023. С. 317–321 (0,25 д. а.).

37. Миценко В. І. Перспективи реконфігурації глобальних ланцюгів вартості. *Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання*: праці XXV Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (Вінниця, 27 листоп. 2025 р.). Вінниця, 2025. С. 61–63 (0,20 д. а.).

38. Mytsenko V. The Influence of Artificial Intelligence on the Development and Transformation of Global Value Chains. *Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем*:

матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 11 грудня 2025 р.), Кропивницький, 2025. С. 307–310 (0,17 д. а.).

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень антиплагиатної системи StrikePlagiarism.com. За результатами перевірки виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Миценка Валерія Івановича на тему «Трансформація глобальних ланцюгів вартості в умовах викликів економічного розвитку» відповідає принципам **академічної доброчесності**.

Апробація матеріалів дисертації

Основні наукові результати дослідження були представлені на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: «Україна на шляху соціально-економічних перетворень в умовах глобалізації» (м. Кропивницький, 2019), «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах» (м. Тернопіль, 2023), «Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання» (м. Вінниця, 2022), «Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці» (м. Вінниця, 2023), «Пріоритети розвитку фінансів, менеджменту та маркетингу: традиції, моделі, перспективи» (м. Київ, 2023), «Національні економіки в умовах новітніх глобальних викликів» (м. Харків, 2023), «Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі» (м. Чернігів, 2023), «Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці» (м. Вінниця, 2025), «Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем» (м. Кропивницький, 2024), «Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем» (м. Кропивницький, 2023), «Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання» (м. Вінниця, 2025), «Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем» (м. Кропивницький, 2025).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертаційна робота виконана грамотною мовою, логічно структурована, стиль викладення результатів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує легкість і доступність їх сприйняття. У дисертації

використано загальноновизнану термінологію, що забезпечує коректність подання теоретичних, науково-методичних і концептуальних положень, а також практичне застосування отриманих висновків і рекомендацій.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Миценка Валерія Івановича на тему «Трансформація глобальних ланцюгів вартості в умовах викликів економічного розвитку», подана на здобуття наукового ступеня доктора наук, є цільним, завершеним та самостійно виконаним науковим дослідженням, що має наукову новизну та практичну значущість, і відповідає паспорту спеціальності 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. За змістом та оформленням вона повністю відповідає нормативним вимогам пп. 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» (Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197) та наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Рекомендувати дисертаційну роботу Миценка Валерія Івановича на тему «Трансформація глобальних ланцюгів вартості в умовах викликів економічного розвитку» до розгляду та захисту в спеціалізованій вченій раді Д 11.051.03 на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини.

Рецензенти:

Професор кафедри
міжнародних економічних відносин
ДонНУ імені Василя Стуса,
д. е. н., професор

Ілля ХАДЖИНОВ

Декан економічного факультету
ДонНУ імені Василя Стуса
д. е. н., професор

Тетяна ОРХОВА

Професор кафедри
міжнародних економічних відносин
ДонНУ імені Василя Стуса,
д. е. н., професор

Леонід КІСТЕРСЬКИЙ